

Zondag 22 juli 1917.

Nieuwe bommenaanval, te Drongen is een vrouw het hoofd afgeslagen en wreed verminkt. Een kind naast haar, gekwetst aan de beenen is naar 't hospitaal van Gent vervoerd.

Ik ben buiten. Mooie morgen. Mijn gastheeren zijn naar de stad. Ik heb thuiswacht. Eens rondom het park gewandeld. Maar... langs al de breede kronkelwegen zijn de grasboorden afgestoken en is de grond gerakeld. Heden namiddag wordt bezoek verwacht. En een gevoel van ontzag ontwaakt in mij voor zooveel keurige optooiing en zorgzaam gedanen arbeid... Neen, neen, dat moet geëerbiedigd worden. Eere aan de nieuw komenden! Zij zullen er de eerste voetstappen opzetten. De moestuin en de lanen met fruitboomen zijn lang genoeg voor gaande- en keerende wandelingen. Het is er ook mooi met de menigvuldige bloemenbedden, alle in vollen, kleurrijken bloei, bestemd voor tafeltuilen bij ieder feestmaal.

Vreest niet, bloemen, knoppen en siergroen. Dit jaar zal geen mes uw stengels afsnijden, u ten minste komt de oorlog ten goede bij opschorsing van uitnoodigingen.

Aan den stal staat de ordonnans, Ignatz, ik zag hem zoo even — na 't hooren van klinkende hoefstappen op het kiezel, zijn prachtige paarden binnenleiden. Ik ga voorbij.

Hij buigt diep, de twee armen strak naar beneden aan het lijf gehouden, onbeweeglijk staande in

grijs werkpak met het zwart en wit gestreept eerelint van het IJzeren Kruis. De meiden komen met korven uit den tuin, blijven praatjes aanslaan. Hij bedient zich van een eigenaardig mengsel van Vlaamsch en Duitsch. (Hij verblijft al drie jaar in België.) Ze verstaan elkander uitstekend. Ik heb mij bij de groep gevoegd — ik moet menschenkennis opdoen. Hij vertelt, dat hij in dienst is bij een graaflijke familie van Posen. Poolsch is zijn moedertaal, maar ze mag in geen scholen spraakkundig aangeleerd worden. Hij is vroom-Katholiek en heeft heden reeds in de kerk van Mariakerke — een twintig minuten van hier — mis gehoord en gecommuniceerd. Ik verneem uit het gesprek, dat hij in de keuken dagelijks pap gaat eten en dat hij niets van wat hij ziet of hoort verklikken zal.

- Intusschen davert de lucht breed en wijd in de verte en onderbreken de meiden opkijkend en omkijkend met:

"Maar hoort toch ne keer!"

"Vanwaar?"

"Aan de zee zeker!"

't Is altijd zoo!"

"Neen, neen, nooit alzoo geweest!..."

Hij legt uit en toont, hoe handgranaten geworpen worden. Hoe goed men elkander dooden kan man tegen man... Dan spreekt hij van de processies in Polen, zoo heerlijk, zoo innig godvereerend, hartverheffend, en telkens hij den naam van het Heilig Sacrament uitspreekt, licht hij de pet... eerlijke, zachtzinnige inborst, gefamiliariseerd met al de gruwelen van het verdorvendste, wat den krijg betreft...

Virginie **LOVELING** (« *In oorlogsnood* »)